

СХВАЛЕНО

Протокол засідання педагогічної ради
Гімназії «ГАРМОНІЯ»
від 30.08.2024 р. №1

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Гімназії «ГАРМОНІЯ»
Л.В. Тетяничко
Л.В. Тетяничко
Наказ від 02.09.2024 р.
№17-вс

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

***результатів навчання здобувачів освіти
Гімназії «ГАРМОНІЯ» міста Сєвєродонецька
Луганської області
відповідно до Державного стандарту
базової середньої освіти
(5-7 класи) на 2024-2025 навчальний рік***

Оцінювання результатів навчання учнів 5-7 класів, які здобувають освіту відповідно до Державного стандарту базової середньої освіти, затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898 (далі — Державний стандарт) та наказу МОНУ від 02.08.2024 № 1093 «Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання».

Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є *формувальне оцінювання, підсумкове оцінювання та державна підсумкова атестація*.

Формувальне оцінювання спрямоване на відстеження динаміки навчального поступу учнів, визначення їхніх навчальних (освітніх) потреб і скерування освітнього процесу на підвищення ефективності навчання з урахуванням встановлених результатів навчання.

Підсумкове оцінювання показує результат навчання та розвитку.

Державна підсумкова атестація передбачає оцінювання відповідності результатів навчання учнів, які завершили здобуття базової середньої освіти, вимогам Державного стандарту. Особливості проведення, вимоги до змісту та критерії оцінювання державної підсумкової атестації Міністерство освіти І науки України визначає в установленому законодавством порядку.

Оцінювання результатів навчання учнів здійснюється згідно з вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом на основі компетентнісного підходу. Оцінювання дає інформацію про досягнення результатів навчання на певному етапі освітнього процесу. Результати оцінювання виражаються в балах (від 1 до 12) та/або в оціночних судженнях.

Оцінювання здійснюється за визначеними критеріями, які дозволяють встановити відповідність між вимогами до обов'язкових результатів навчання, визначеними Державним стандартом, і фактичними результатами навчання, яких досягли учні.

Загальні критерії оцінювання, визначені у додатку 1 наказу МОНУ № 1093 та визначають загальні підходи до встановлення результатів навчання учнів і слугують основою критеріїв оцінювання за освітніми галузями, що детально описано у додатку 2 наказу МОНУ №1093.

Критерії оцінювання реалізуються за чотирма рівнями (початковий, середній, достатній, високий). Кожний наступний рівень охоплює вимоги до попереднього, а також додає нові. Критерії оцінювання дають змогу здійснювати оцінювання результатів навчання у 12-бальній шкалі оцінювання. Опис кожного бала шкали оцінювання подано в додатках з урахуванням структури компетентності (знання, уміння, цінності, ставлення) і наскрізних у всіх ключових компетентностях умінь (читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно й письмово, критично й системно мислити, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, ухвалювати рішення, розв'язувати проблеми, творчість, ініціативність, здатність співпрацювати з іншими людьми).

Згідно вище викладених рекомендацій педагогічна рада Гімназії «ГАРМОНІЯ» ухвалила рішення встановити 12-бальну шкали оцінювання навчальних досягнень учнів 5-7 класів у 2024-2025 навчальному році.

Під час організації оцінювання результатів навчання здобувачів освіти 5-7 класів необхідно:

- визначати форми поточного і підсумкового оцінювання під час планування освітнього процесу на семестр;

- формувати об'єктивні та зрозумілі для учнів навчальні цілі; основою для формулювання таких навчальних цілей є обов'язкові і очікувані результати навчання, визначені Державним стандартом / відповідними модельними Навчальними програмами;
- ознайомлювати учнів із критеріями та засобами оцінювання, за якими буде встановлюватися рівень досягнення ними результатів навчання на кінець навчального семестру та року, та ознайомлення із засобами оцінювання, якими буде встановлено результати навчання;
- надавати учням зворотний зв'язок щодо їхніх результатів навчання за певний період, який має бути зрозумілим і чітким, доброзичливим і своєчасним; важливо не протиставляти учнів / учениць одне одному; доцільно акцентувати увагу лише на позитивній динаміці досягнень; труднощі в навчанні варто обговорювати з учнями / ученицями індивідуально; зворотний зв'язок можна надавати в письмовій, усній або електронній формі, залежно від дидактичної мети й виду навчальної діяльності, інших умов;
- створювати умови для формування вміння учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія); під час навчальної діяльності доцільно спрямовувати учнів на спостереження своїх дій і дій однокласників, осмислення своїх суджень і дій з огляду на їх відповідність навчальним цілям; важливим є створення умов для активної участі учнів у процесі оцінювання із застосуванням критеріїв, зокрема шляхом самооцінювання та взаємооцінювання, та спільне визначення подальших кроків для покращення результатів навчання;
- коригувати освітній процес з урахуванням результатів оцінювання та навчальних потреб учнів.

Оцінювання результатів навчання здійснюється за допомогою різних методів, вибір яких зумовлюється особливостями змісту навчального предмета / інтегрованого курсу, його обсягом, рівнем узагальнення, віковими особливостями учнів із застосуванням різних способів і засобів:

- ✓ усного опитування (індивідуальне, групове тощо);
- ✓ спостереження;
- ✓ аналіз портфоліо;
- ✓ письмових завдань (окремі навчальні завдання, зокрема тестові з використанням ІТ, перекази, диктанти тощо, а також діагностувальні, підсумкові роботи);
- ✓ практичних завдань (завдання на лабораторному обладнанні, реальних об'єктах; розрахункові та розрахунково-графічні роботи;
- ✓ навчальний проект;
- ✓ робота з картами, діаграмами;
- ✓ заповнення таблиць, побудова схем, моделей, зокрема з використанням електронних засобів навчання тощо);
- ✓ завдань із використанням ІТ (онлайн-тести, презентації результатів виконаних завдань та досліджень, комп'ютерні продукти тощо);
- ✓ самооцінювання, взаємооцінювання;
- ✓ комплексного, що поєднує різні способи й засоби оцінювання.

Оцінювання здійснюється із застосуванням завдань різних когнітивних рівнів: на відтворення знань, на розуміння, на застосування в стандартних і змінених навчальних ситуаціях, уміння висловлювати власні судження, ставлення тощо.

Частотність та процедури проведення оцінювання, а також види діяльності, результати яких підлягають оцінюванню, визначають педагогічні працівники з урахуванням дидактичної мети, особливостей змісту навчального предмета / інтегрованого курсу та з урахуванням етапу опанування програмовим матеріалом та етапу досягнення очікуваного результату навчання.

Оцінювання результатів навчання учнів потребує гнучкості. Підходи до оцінювання в різних класах закладу загальної середньої освіти можуть мати відмінності, спрямовані на реалізацію освітньої програми закладу освіти та автономії вчителя.

Під час дистанційного навчання оцінювання результатів навчання учнів здійснюється дистанційно з використанням можливостей інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій, зокрема відео конференц-зв'язку.

Під час оцінювання результатів навчання важливо враховувати дотримання здобувачами освіти *принципів академічної доброчесності* (самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; покликання на джерела інформації в разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей).

У разі порушення учнями принципів академічної доброчесності, зокрема, списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання під час певного виду навчальної діяльності), учитель / учителька може ухвалити рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності і запропонувати учню / учениці повторне проходження оцінювання.

Оцінка є конфіденційною інформацією, доступною лише для учнівства та його батьків (або осіб, що їх замінюють). Інформування батьків про результати навчання може відбуватися під час телефонної розмови / у месенджері, шляхом записів оцінювальних суджень у носіях зворотного зв'язку з батьками (електронних щоденниках учнів тощо), фіксації результатів навчання у свідоцтві досягнень.

Формувальне оцінювання - інтерактивне оцінювання учнівського прогресу, що дає змогу вчителям визначати потреби учнів, адаптуючи до них процес навчання. Формувальне оцінювання результатів навчання учнів / учениць виконує діагностувальну, коригувальну, орієнтувальну, мотиваційно - стимулювальну, розвивальну, прогностичну та виховну функції.

Метою підсумкового оцінювання є співвіднесення фактичних результатів навчання, яких досягли здобувачі освіти, з обов'язковими / очікуваними результатами навчання, визначеними Державним стандартом / модельною навчальною програмою за певний період навчання.

Підсумкове оцінювання здійснюють періодично. *Кількість підсумкових робіт, час їхнього проведення вчитель / учителька може встановлювати самостійно.*

Підсумкові роботи можуть забезпечувати охоплення одного, декількох або всіх груп результатів, визначених у Державному стандарті, у межах вивченого впродовж певного періоду, і мають забезпечувати об'єктивність оцінювання.

Підсумкове оцінювання за семестр здійснюють за групами результатів навчання, що передбачені Критеріями оцінювання за освітніми галузями, що зазначено у додатку 2 наказу №1093, з урахуванням різних форм і видів навчальної діяльності.

Для формування висновків щодо рівня досягнення обов'язкових результатів навчання за семестр учитель і учителька може запропонувати учнівству:

1) виконати комплексну підсумкову роботу, завдання якої дозволяють установити результати навчання за всіма групами результатів, визначеними в Критеріях оцінювання за освітніми галузями;

2) виконати окремі підсумкові роботи для кожної групи результатів, визначеної у Критеріях оцінювання за освітніми галузями.

У **Свідоцтві досягнень** виставляють семестрові оцінки за групами результатів. На підставі оцінок за групами результатів виставляють загальну оцінку за семестр з кожного навчального предмета / інтегрованого курсу навчального плану освітньої програми закладу освіти.

Оцінка за семестр може бути скоригованою.

Підсумкове оцінювання за рік не здійснюють. Річну оцінку виставляють на підставі загальних оцінок за I та II семестри або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих досягнень учня і учениці протягом року.

Річне оцінювання також може бути скоригованим.

Результати семестрового та річного оцінювання фіксують у класному журналі та Свідоцтві досягнень. Результати ДПА — у класному журналі та додатку до Свідоцтва про здобуття базової середньої освіти.

Запис результатів навчання здобувачів освіти здійснювати у застосунку HUMAN через створення наборів видів перевірки. Набори видів перевірки мають відповідати вимогам до обов'язкових результатів навчання учнів та компетентнісному потенціалу у певній освітній галузі (додатки 1-22 Державного стандарту). Запис наборів перевірки робити відповідно індексів освітніх галузей. Кількість видів перевірки та їх періодичність вчитель/вчителька визначає самостійно та позначає це у календарно-тематичному плануванні та у застосунку HUMAN у розділі «Підсумкове оцінювання» - «Створити додаткове оцінювання».